
Slovo tvodem

Jiří Dvorský

Vážení přátelé, dámy a pánové!

Zahajujeme dnes další Plzeňské sympozium, věnované humoru a smíchu v české kultuře devatenáctého století. Smích neznamenal a neznamená pouze osvěžení, v naší kultuře se vždy projevoval jako mocná zbraň. Smích je vyjádřením lidské svobody, proto jej totality nemají rády. Totality jsou vždy brutální, ale smíchu se bojí.

Smích má ovšem tragickou dimenzi. Není náhodou, že v dějinách byly často líčeny tragické události v humorné vizi. Příběhy *Simplicissima* se odehrávají v hrůzách třicetileté války, Švejk Jaroslava Haška v kataklysmatu první světové války. Poslední představení Osvobozeného divadla před jeho úředním uzavřením po vydání zákazu činnosti roku 1938 v Praze, byla to hra *Hlavou proti Mihuli*, bylo ukončeno písní, která do této hry nepatřila a jmenuje se *Na shledanou v lepších časech*. Tento závěr byl přijat diváky s bouřlivými ovacemi. Většina návštěvníků tohoto historického představení se však již nikdy lepších časů nedožila, mnozí brzy zmizeli v nacistických koncentračních táborech.

Přál bych sobě i Vám, aby naše dnešní sympozium, které zahajujeme, bylo takovou předzvěstí nových, lepších časů. Děkuji Vám za pozornost.